

په حقيقت کې د خلقيانو دغه عمل د روسانو د
 وژني له پروگرام سره سمون نه درلود ځکه چې روسانو
 نه غوښتل چې د دوی گوداګي رژيم سمدلاسه په
 پراخه وژلو لاس پوري کړي او په دې توګه د خلکو د کرکي
 او غضب اورته لمن ووهي بلکه هغوی خپل پروگرام
 د خپلو پخوانيو تجربو په پام کېني نيولوسره
 داسې برابر کړي و چې دهغه په اساس يې غوښتل
 په لومړي مرحله کې خپل پوه او نه پخلا کيدونکي مهم
 مخالفين له مينځه يوسي خود خلقيانو پراخه وژنو پــه
 غير اردی ډول په افغانستان کېني د روس د دسيسو په
 شندلو کې تر زياته حده پوري برخه واخيسته .

د ثور له کودتا څخه زياته موده لانه وه تيره شوی
 چې د کمونيست ګوند د خلق اوپرچم څانګو ترمنځ د
 حکومتي او حزبي مقامونو پرسريالۍ خپل لوړ پړاو ته
 ورسیده

حفيظ الله امين د نور محمد تره کې په مشري چې
 د پرچميانو لخوا د امريکا د جاسوس په نوم تورن وو په دې
 بريالۍ شو چې کارمل اودهغه نورملګري د حکومتي او حزبي

قدرت څخه بې برخې کړې . د ۱۳۵۷ کال د سرطان
 په ۱۴ نېټه کښې ببرک کارمل ، چي په هغه وخت کښې
 د انقلابي شورا معاون و ، له خپلې وظيفې نه گوښه او
 په چکوسلواکيا کښې د افغانستان د سفير په توگه وټاکل شو .
 دغه راز د پرچم د ځانگي نورستر غړي هم له حکومتي
 او حزبې مهمو موريتونو څخه برطرف او د سفيرانو په نامه
 له هيواد نه تبعيد کړای شول . وروسته بيا يو شمير نور
 پرچميان د حکومت پر ضد د توطئه کولو په نوم بنديان
 شول .

روسانو د دې لپاره چي په افغانستان کښې خپلو
 تيريو اولاس وهنوته قانوني رنگ ورکړي د ۱۳۵۷ کال د
 قوس د مياشتې په څوارلسمه نېټه يې د نور محمد تره کي په
 مشري خپل گوداگي رژيم سره د همکاري اوښه کاوند تيوپ
 په نامه يو تړون لاس ليک کړ چي په حقيقت کښې روسانو
 ته د افغانستان د پلورلو سند وو او په افغانستان
 باندې يې د روس فوځي يرغل لپاره لاره هواره کړه .
 دغه تړون په داسې وخت کښې لاس ليک شو چي
 په هيواد کښې د کمونيستي حکومت غير انساني کړنو

پرضد پراخه پانځونونه او وسله وال جهاد پیل شوی
وو او روسانو ته دا حقیقت جوت شوی ووچی خلقیان
د حکومت د چارو د سمبال او د خلکو د کرارولو توان
نلری نو مجبور وچی د خپل مستقیم تیری لپاره یوسند،
که څه هم د بین المللی معیارونو سره سمون ونلری،
برابری .

په دغه وخت کښی حفیظ الله امین، چی په اصطلاح
د ثورد انقلاب قوماندان اود نور محمد تره کی د وفادار
شاگرد په نوم د خلقیانو له خوا ستایل کیده، ورځ په ورځ
په حکومت او گوند کښی خپل دریځ ټینگاوه خوروسان له
دی وضعی څخه نه یوازی راضی نه وویلکه په دی لټه
کښی ووچی حفیظ الله امین له منځه یوسی ځکه، څرنگه
چی مخکښی وویل شو، حفیظ الله امین د روسانو له
نظره یوه ناوړه څیره وه د هغه چال چلند او خودخواهی
داسی یو شکل درلود چه په افغانستان کښی د داسی
یو کمونیستی نظام د ټینګیدو په لار کښی خنډ ووچه
له یوی خوا د خلکو لخوا د هغه حمایت وشي اوله بلی خوا
په افغانستان کښی د کریملین د گټوساتندوی وی .

د ۱۳۵۸ کال سنبلې د مياشتې په ۱۴ نيټه، کله چې
 نور محمد تره کی په هاوانا کښې د ناپييلوهيواد ونډو د
 مشرانو په غونډه وکښې له گډون نه وروسته هيواد ته
 د راستنيدو په لار کښې مسکو ته لاړ، روسي مشرانو
 نوموړی دی ته راضي کړ چې بايد د حکومت د چارو د
 سمون او د افغانستان د مسلمانو خلکو د وگړنيزو پياخونونو
 د کرارولو په خاطر حفيظ الله امين له مينځه يوځي .
 روسانو په دی ډول غوښتل چې هم د امين له شره خان
 خلاص کړي او هم پر هغه باندې د خلقيانو د ناوړو اسلامي
 ضد او انساني ضد اعمالو په تېلوسره د خلکو ملي پاڅون
 د يوه غولوونکي تحول د رامينځ ته کولو له لاري کرار کړي .
 خود روسانو د غي نقشي برعکس نتيجه ورکړه او د دی پر
 ځای چې حفيظ الله امين ووژل شي په خپله تره کی د
 حفيظ الله امين منگلوته ورغی . د هغو ډزو په نتيجه
 کښې چې د روس د سفير الکساندريوزانو ف په حضور کښې
 پر حفيظ الله امين باندې وشوی، سيد داود تېرون د
 حفيظ الله امين نژدې دوست او د تره کی يا ور، نواب
 داگسا (د افغانستان د خلکو د گټو ساتونکی اداره) معاون

اوخير محمد دامين يا ور ووژل شول اوپه خپله امين تپي
شوه. د ۱۳۵۸ کال د سنبلې په ۲۶ نيټه د راډيو او
تلويزيون له لاري د اسي يو خبرخپور شو چي گواکسي
نور محمد تره کي د ناروغي له کبله د کمونيست گوند او
د انقلابي شورا له مشري نه استعفاء کړي ده. دغه راز
په همدغه شپه د گوند او انقلابي شورا د مشريه توگه د
امين د ټاکل کيدو خبر هم خپور شو.

د ميزان په لومړي نيتي د کابل راډيو او تلويزيون
د يولنډ خبريه ترخ کښي د تره کي د مړينسي اعلان وکړ.
د تره کي د مرگ علت د اوږدي مودي ناروغي وبلل شو.
څه موده وروسته امين په ناڅاپي ډول خپل تېول
د فترونه اود هستوگني وسايل له ارگ څخه د دارالامان
د تاج بيگ د غونډي ماڼۍ ته وليږدول. سربيره پردي د
راډيو او تلويزيون له لاري اعلان وشو چي د کابل ښاريان
بايد د خپلو کورونو کړکيوته توري ډبلي پردي برابرې کړي او
د خطر د زنگ په آوريدلو سره دي کړکيوته پردي واچوي
او تېول چراغونه دي مړه کړي.

دغه حقايق ښئي چي روسانود دي لپاره چي د

خپل مستقیم تیری د پاره لاره هواره کړی او امین چسې
 د هغوی له نظره یوه ناوړه خیره وه په یوه گوسنه او
 خوندی محای کښی په کراره له مینځه یوسی نوهغه یی
 د پاکستان یا ایران لخوا د یوه احتمالی هوایی برید څخه
 ویرولی وو. له همدی کبله وو چی امین د پاکستان د
 بهرنیو چارو وزیر آغا شاهي ته د افغانستان نه د کتنی
 بلنه ورکړه ترڅو له هغه سره د افغانستان او پاکستان
 ترمینځ د اړیکو د ښه کیدو په هکله خبری اتری وکړی او
 د پاکستان له پلوه ځان د اړه کړی. د افغانستان
 راه یو او تلویزیون د قوس په ۲۶ نیټه د یوه خبریه ترڅ
 کښی اعلان وکړ چی د پاکستان خارجه وزیر به د جدی
 په لومړی نیټه له کابل څخه خپله کتنه پیل کړی خو د
 واورې د زیات اورښت له کبله دغه سفرونه بندیدل او
 هیڅکله ترسره نشو.

د خبره ښائی رښتیاوی چه امین د روسانو د پلان
 په خلاف د چارواکی په لاس کی ونیولی مگر په عین حال
 کښی امین هڅه وکړه چی مسکو ورباندی اعتماد وکړی
 اود دغه اعتماد د را جلبولو په لاره کښی یی کوشش وکړ.

چه هغه سياستونه عملی کړي چه روسانود خه مودى
راپد يخوا د کابل کمونيستى حکومت د پاره جوړکړى وو .
د دغه سياست طراح يو روسى پوخ او سابقه لرونکى
د پيلومات، واسيلى سافرانچوک وو . د سافرانچوک پلان
دا وو چه د کابل کمونيستى حکومت، په داسى حال
کښى چه بايد يه پوره توگه د مسکود سياست او گټو
ساتندوى پاتى شى ، داسى يوه بڼه غوره کړى چه
د خلکو پراخى پرگنى د هغه نه حمايت وکړى د دغه
پلان مهم ټکى په لاندې ډول دى :

۱- د ټولو سياسى بند يا نوخوشى کول ،

۲- د لوئى جرگى د يوى غونډى جوړل او په هغه

کښى په افغانستان کښى د کمونيستى نظام د راتگ او
د هغه سره د شوروى اتحاد د هراړخيزو "مرستو" ملاتړ

کول ،

۳- د کمونيستانو لخوا ظاهراً د اسلام د دين

د اساساتو احترام کول ،

۴- په حکومت کښى د داسى عناصرو واستل چى

ظاهراً د کمونيست د گوند غړى نهوى ،

۵- د پلا وطن د ملی جبهی جوړول ،

۶- خصوصی پانگوته اجازه ورکول چه د هیواد په

اقتصادی وده کښی برخه ولری او

۷- د کمونیست گوند د پرچم او خلق د فراکسیونونو

ترمنځ د شخړولیری کول .

(باید وویل شی چه د امین څخه وروسته کارمل او

دغه ډول اوس نجیب الله هم د سافرانچوک د دغه پلان

په تطبیقولو بوخت دی ، بی له دی نه چه په هغه کښی

کوم بریالیتوب تر لاسه کړی) .

امین د خپل قدرت د لنډی مودی په دوره کښی د پیر

کوشش وکړ چه دغه پلان تطبیق کړی خوروسا نود خپل عزم

نه چه باید امین له منځه لاړشی لاس وانه خيست .

د قوس د میاشتی په وروستیو شپو ورځو کښی غربی

مطبوعاتو د اسی خبرونه خپاره کړل چی روسی عسکر په

افغانستان کښی لیدل شوی او روسان هغه هیواد ته

د لا زیاتو عسکرو او نظامی مهماتو د لیږد ولولپاره تیاری

سیسی .

امین د قوس په ۲۵ نیټه د غربی مطبوعاتو د دغو

څرگند ونو د رد ولويه ترڅ کښی وویل چی د شوروی عسکر
په جنگ کښی گډون نلری . دوه ورځی وروسته د مسکو
راډیو پرته له دی چی په افغانستان کښی د روسی قواوو
د موجودیت په هکله څه ووايي د امین د رژیم د قواو او
د افغانستان د مجاهدینو ترمنځ جگړه کښی یسی
د هغوی گډون رد کړ . دغه راز د مسکو راډیو د جدی
د میاشتی په لومړی نیټه دخپلی فارسی ژبی په خپرونه
کښی وویل چی په افغانستان کښی د شوروی وسله والو
قواوو د ځای په ځای کیدو په هکله رپوټونه تېول د روغ
دی او زیاته یی کړه چی د شوروی سیاست د پوره برابری
اود نورو هیوادونو ملی حاکمیت اود خاوری تمامیت ته
د احترام کولو او د هغوی په کورنیو چارو کښی د لاس نه
وهلو پر بنسټ ولاړ دی . د جدی په دوهمه ورځ د
براوډا ورځپاڼی وویل :

" دغه تورونه چی شوروی جنگی واحدونه افغانستان ته
لېږدول شوی د څرگند وجعلیا توښودونکی دی او د
هغوی هدف دادی چی د افغانستان خلک د هغوی
له ریښتانیو دوستانو او ملگرونه بیل کړی . "

سربیره پردی روسی مطبوعاتو ، امین اود شاه ولی
په گډون دهغه د رژیم نوروغرو په وار وار افغانستان
ته د روسی عسکرو د لیږد ولواو له مجاهدینوسره په جگړو
کښی دهغوی د گډون په هکله د لویدیزو مطبوعاتو
څرگند ونی رد کړی .

خو حقیقت دادی چی د روسی د کمونیست گوند
سیاسی د فتر د ۱۳۵۸ کال د قوس د میاشتی په پنځمه نیټه
پرافغانستان باندی د روسی عسکرو د تیری په هکله پریکړه
کړی وه او یوشمیر روسی عسکر پخوا افغانستان ته
راغلی وو او د بگرام په هوایی ډگر کښی ځای په ځای
شوی وو . دغه راز د افغانستان اورو سی د گډو پولو په
هغه خوا کښی روسی زیاتو عسکری قطعوا افغانستان
ته د رانتوتلو تیاری نیوه . د دغو ترتیباتو د نیولو سره
جوخت روسی مقامات د امین په له مینځه وړلو لگیاوو
او غوښتل یی چی امین په کراره له مینځه یوسی .
اسناد بنی چی د روسی د کورنیو چارو وزارت
معین اود پولیسو جنرال پاپوتین اویوبل مجهول الهویه
جنرال په کابل کښی د روسی په سفارت کښی د امین

د يرغل نه مخکېنۍ

روسان له پخوا زمانې څخه يدي تکل کېږي و چې خپله امپراتوري شاوخوا سيمو او په تيره بيا د جنوب او جنوب لويديزو خواو ته وغزوي . له اوولسمې عيسوي پېړۍ څخه راپدېخوا ، کله چې د انگرېزانو حکومت د هند سره د سوداګرۍ د ګټورو اړيکو په ټينګولو بريالي شو ، نوروسي امپراتور لوی پيترسره دا وسوسه پيدا شوه چې دې هم د هند نيمې وچې ته د رسيدو لپاره يوه مخکې لاړيږي او د دغه هدف د ترلاسه کولو لپاره يې د خپلې امپراتورۍ جنوب خواته مخه ګرځوي . تزاري امپراتورۍ د ۱۸۳۰ عيسوي کلونو په شاوخوا کې د منځني آسيا مخکېنۍ هغه اسلامي امارات ونيول چې د اروپا او چين ترمنځ تجارت باندې يې پوره لاس بري د ولود او د اروپا د تياري د وړۍ په جريان کېږي يې د نړۍ علوم خوندي ساتلي وو او غنا يې وربخښلې وه .

له مسکو څخه د جنوب او جنوب ختيځ خواته د روسانو يون اوله کلکتې څخه د شمال لويديز لوري ته

د وژلو او په افغانستان باندې د روسی عسکرو د تیږی په هکله د توطی په ترسره کولو بوخت وو.

پاپوتین د قوس د میاشتی په ۱۰ نیټه افغانستان ته د خپل رسمی سفر په ترڅ کې ماموریت د رلود چي دامین د له مینځه وړلو لپاره یو پلان برابر کړی.

د افغانستان د پېښو ځینی څیړونکی په دې عقیدې دی چي پاپوتین د خپل رسمی سفر له پای ته رسیدونې وروسته بیا په پټه توګه افغانستان ته ولاړځو دامین د وژلو پلان ترسره کړی خو ناکام شو. د قوس په ۲۶ نیټه د جمهوري ریاست په فصر کې د زوی وشوی چي په هغو کې دامین یوه پښه ټپي شوه او اسد الله امین د هغه واره او د کام د جاسوسی ادارې مشر لږ څه سخت ټپي شو او د تداوی د پاره روسی ته ولیږل شو.

د اخیولی پاپوتین دامین د وژلو لپاره ګمارل شوی وو یاد اچي نه پېژندل شوی جنرال څوک وو اود روسی عسکرو د تیږی او برید په ترسره کولو کې یی څه نقش د رلود زمونږ د دغه بحث موضوع نه ده بلکه زمونږ هدف دادی چي ثابت کړو روسانو له ډیر پخوا

راهیسی د یوه ګوډاګی حکومت د رامینځ ته کولو له لاری
د افغانستان د لاندی کولو پریکړه کړی وه او دغه هدف
ته د رسیدو لپاره تره کی ، امین ، کارمل اود اسی نور
یواځی وسیلی وی او د روسانو د استعماری هدف په
مقابل کښی یی هیڅ ارزښت نه درلود .

د یرغل په شیواو ورځو کښی

د جدی د شپږمی نیټی له فاجعی نه لږڅه مخکښی
پر افغانستان باندی د روسی عسکرو د برید په هکله د
لوید یزو مطبوعات څرګند ونو سره جوخت کابل ته د
درندو بار وړونکو الوتکو پرله پسې اوشپه او ورځ غیر
عادی تګ او راتګ د هیواد خلکو او په تیره بیاد کابل
ښاریانو ته زیاته اندازه ویره او تشویش پیدا کړه .

د بگرام په فوځی هوایی ډګر او د کابل به بین المللی
هوایی ډګر او حتی د کابل د ښارینه ځینو برخو کښی د
روسی عسکرو اوتانکونو د لیدل کیدو آوازی خپری شوی .
د جدی د فاجعی نه یواځی یوڅو ورځی مخ کښی
د رادیو کابل عسکری محافظینو یوټانک چی روسی عسکر

پکښی سپاره وود رولی وو . روسی عسکرو د افغانی عسکرو
د پوښتو په ځواب کښی ویلی وو چی دوی د شوروی
تعلیمی واحد له ډلی څخه دی او غواړی د خپل مشر په
امر مکروریانو ته لار شی او د خپل یوه بل مشر د زیریدنی
د کالیزی په غونډه کښی برخه واخلي . اوپس له هغه پی
خوشی کړی وو .

د د غوتولو حقایقو په پام کښی نیولوســـــــره د
افغانستان خلک یوی ناوړی پیښی ته په انتظار کښی
وو . اوبالا څره فاجعه پیښه شوه .

د جدی د میاشتی په ۶ نیټه د پنجشنبه د ماښام
د ۷ بجو په شاوخوا کښی یوی سختی چاودنی ټول کابل
ولرزاوه او له هغی سره سم تیلیفونی اړیکی قطع شوی .
ورپسی د ماشیندارو ډزی پیل شوی . د کورینو چارو د
وزارت په شاوخوا کښی رسامی سری مرمی هواته پورته
شوی . د ۸ بجو په شاوخوا کښی د تلویزیون خپرونه په
ناڅاپی ډول قطع شوه . راډیوی خپرونه که څه هم
بنده نشوه خو غیر عادی حالت پکښی رامینځ ته شو .
د اتو بجو خبرونه چی په معمولی ډول د وو تنو (نارینه

اوسنځينه) نطا فانولوستل په دغه شپه يوتن (نارينه)
 نطق ولوستل . د نطق په آواز کښي يو ډول ويره او
 ډار نغښتي وو . د کابل ښاريان د دغو غيرعادي حالاتو
 په ليد وسره پوه شول چي کومه مهمه پيښه په جريان
 کښي ده .

د ازبکستان د جمهوريت د ترمز د ښار څخه چه پکښي
 مارشال سرگي سوکولوف د قوماندده له يوه خاص
 مرکز نه په کابل کښي د روسي عسکرو د عملياتو لارښوونه
 کوله ، يو روسي راډيويي استيشن د کابل راډيو
 خپرونو په څپو خپرونه پيل کړه . په دغه وخت کښي د
 کابل راډيو عادي خپروني جريان درلود د شپي په اتو
 بجواو ۴۵ دقيقو د ترمز راډيو د کابل راډيو خپرونه
 ترخپلي اغيزي لاندې راوسته اود کارمل وينايي څپه
 کړه . د وينا متن په لاندې ډول وو :
 " گرانو وطنوالو !

تاسوته چي ترهمدي شيبې پوري د حفيظ الله
 امين د دغه دامريکا د امپرياليزم اجنت د خونړي دستگا
 او دهغه د ډلي ټپلي له سختو ځورونو او شکنجو سره

مخامخ وی ، زیری ورکوم چه د آزادی اونوی ژوند ورځ
را رسیدلی ده . نن د امین د شکنجی ماشین د ږی وږی
شوی دی . د افغانستان خلق د دیموکراتیک واحد گوند
مرکزی کمیته د خلکو رینښتیانی قدرت اعلا موی . مونږ یوځل
بیاد د رښتیانی دیموکراتیک عدالت په خاطر ، د اسلام
مقدس دین ته د احترام په خاطر اود ثورانقلاب د
اهدافود تطبیق په خاطر د افغانستان د خلکو
عادلانه ملی جهاد پرچم پورته کړی دی .

ظاهراً دغه وینا په داسی وخت کښی خپره شوه
چی امین لاد روسی قواوو په مقابل کښی په مقاومت
بوخت وو ټکه چی د امین امنیتي گارد ترسپید و پوری
د روسانو پر ضد جگړه وکړه .

بالاتر د رادیو کابل اصلی خپرونه د شپي په
۱۱:۰۰ بجو او د دقیقو پیل شوه او د انقلابی شوراله خوایی
یوه اعلامیه خپره کړه . په دغه اعلامیه کښی ، بی لهدی
چی د پیښی په هکله څه وویل شی ، ببرک کارمل د
کمونیست گوند د مرکزی کمیټی د عمومی منشی ، د انقلابی
شورا د رئیس او د افغانستان د جمهور رئیس په توگه

وبلل شو. دغه راز اسد الله سروری چی امین باندی
 له ډ زوکیدو وروسته یی روسانو ته پناه وړی و، او ویل
 کیری چه د شوروی اتحاد په سفارت کښی اوسیده. او
 سلطان علی کښتمند چی په زندان کښی و د انقلابی
 شوراد مرستیالانو په توگه معرفی شول. د انقلابی شورا
 نور غړی محمد اسلم وطنجار، عبدالقادر (چی پـــه
 زندان کښی و) او برید جنرال گل آقاو بنودل شول.
 له دغه خبر نه تقریباً ۱۵ دقیقې وروسته د
 کمونیستانو د حکومت له خوا دغه اعلامیه خپره شوه:
 "د افغانستان دیموکراتیک جمهوریت د افغانستان
 د دښمنانو د تیری، مداخلی او تحریکاتو د واک و
 پراختیا له کبله او د ثور انقلاب د گټو د خاوری تمامیت
 او ملی خپلواکی نه د دفاع او د سولی او امنیت د ساتلو
 په خاطر د شوروی اتحاد څخه د ۱۳۵۸ کال د دسمبر
 د میاشتې د ۵ نیټې د دوستی، ښه گاونډیتوب او
 همکاری د تړون پر بنسټ د نظامی مرستی په گډون
 د سیاسي، اخلاقي او اقتصادي سملاسي مرستې
 غوښتنه کړی. د شوروی اتحاد حکومت د افغانستان

دغه پیشنهاد منلی دی .

له دی څخه تقریباً ۲۰ دقیقې وروسته دسهارپه

۳ بجواو ۱۵ دقیقو د " انقلابی محکمې " له خوا د ا

لاندې اعلامیه خپره شوه :

" انقلابی محکمې حفیظ الله امین زمونږ د شریفو

خلکو پر ضد د هغه د جناياتوله کبله په اعدام محکوم کړی .

د دغو جناياتوپه نتیجه کښې د ملکي اونظامي مامورینو

اودغه راز د مذهبي رهبرانو ، روشنفکرانو ، کارگرانو

اوبزرگانو د استازوپه گډون د افغانستان یو زیات

شمیر شریف وطنوال وژل شوی دی . د محکمې حکم اجرا

شوی دی .

خوددغې " انقلابی محکمې " د ترکیب او صلاحیت

په باب هیڅکله څه ونه ویل شول . وروسته بیا هم د

کارمل اوهم د شوروی نطقانونوپه دی خبره ټینگاروکړچی

گواکې امین دافغانی قواو د عملیاتوپه وسیلې له مینځه

تللی دی . خودا حقیقت هم د کابل اوسیدونکواوهم

په کابل کښې دبهرنیو هیوادونو د هغه وخت ټولو

د پیلوماتانو ته معلوم دی چی دجدی دشیپرمی نیتي

په عملیاتو کښې دهغه وخت د حکومت پرضد حتی یو تن
افغانی عسکر هم گډون نه درلود .

روسانو غوښتل داسې ونښی چی گواکی د امین رژیم
د افغانی قواو له خوا نسکور شوی دی . په دی لړ کښې
د مسکوراد یو په خپلی یوی خپرونی کښی وویل :

" دا حقیقت چی امین افغانستان ته د شوروی
پوځی قطعاً تو د ننوتلو په وخت کښی وژل شوی یواځی
یو تصادف دی . د دغود ووپښو ترمینځ کومه ځانگړی
اړیکه نشته . "

یوبل روسی مبصر دهغو حقاً یقو پرضد چی په کابل
کښی د روسی عسکرو د عملیاتو په هکله بهرنیو هیوادونو ته
څرگند شوی وو په لا زیات قوت سره عکس العمل وښود :
" په دی خبره باندی چی گواکی حفیظ الله امین
د روسانو له خوا وژل شوی دی زیات ټینگار کیری . د ادروغ
دی . امین د افغانانو له خوا دهغو پر گنود طاقت لــه
خوا محکوم او اعدام شوی دی چی امین دهغو پرضد د
دریدو جسارت کړی و . د شوروی عسکرو قطعاً د
افغانستان په کورینو چارو کښی د لاس وهنی په خاطر

نه بلكه د افغانستان حكومت سره د هغه هیواد د سر-
حدونو امنیت په ساتلو كښی د دوستی د پاره لیږل شوی
دی ."

روسانو او د هغوی گوداگیا نوپرا افغانستان باند ی
د روسی پوځونو د څرگند برید د پټولوپه خاطر د غه ډول
زیاتۍ هلې ځلې وکړی خو د خپلو څرگندونو د اثبات
لپاره یی هیڅ ډول د لایل او اسناد په لاس كښی نلرل .
د روسانو له خوا د جدی د میاشتی د شپږمې نیټې
په تیږی كښی د روسی او د امین د رژیم د عسکرو
او مامورینو د تلفاتو دقیق شمیر معلوم ندی ، خو د
بهرنیو د بیلا بیلو ما تانود تخمین سره سم ، په دغه عملیاتو
كښی د روسی قواوو د وژل شوو او ټپي شوو شمیر د پام وړ
نبودل شوی په داسی حال كښی چی د امین د رژیم
د قواوو تلفات د روسانو په پرتله هم ډیر زیات وو^۲ .

د روسانو د تابوتونوپه مینځ كښی ، چی وروسته د
کابل له هوایی ډگر نه په شوروی الوتكو كښی هغه هیواد
ته لیږدیدل ، یو تابوت د جنرال له مقام سره وړتشریفاتو
سره ولیږدول شو . د سیاسی تحولا توځینی څیړونکی

پدی عقیدی دی چی بنایی نوموړی تابوت به د جنرال
پاپوتین وو. لکه څنگه چی مخکښی وویل شول، پاپوتین
ته، چی د شوروی د کورینو چارو معین او د پولیس—
جنرال وو، وظیفه ورکړ شوی وه چی امین داسی له
مینځه یوسی چی خلک فکر وکړی هغه په خپله افغانانو
وژلی دی. خوپه دی کار بریالی نشو.

د پراودا ورځپاڼی د جدی د میاشتی په ۱۳ نیټه
د اخبر خپورکړ چی پاپوتین د جدی په ۷ نیټه مړ شوی دی
خو د دغه ۵۳ کلن روغ رمت جنرال د مړینی علت او
ځای یی څرگند نکر.

په مسکو کښی د پاپوتین د مړینی په هکله دوه ډوله
آوازی خپری شوی^۴. یوه داچی هغه د تاج بیګ په
غوندی کښی د امین پرمانی باندی د روسی عسکرو د
برید په ترڅ کښی وژل شوی خو د موضوع څرگند نه شوه
چی په پوځی عملیاتو کښی د پولیسو یو جنرال ته ولی د گډون
کولو حق ورکړ شوی و. بله آوازه دا وه چی له دی کبله چی
پاپوتین بریالی نشو چی امین په کراره او د روسانو
گډون ته د پام اوښتو پرته ووژنی نو ځان یی په خپله

د انگریزانو پرمختګ، د د غود ووا میرا طور یو ترمنځ پرتو سیمو د
کنترول پرسر (ستره لوبه) رامینځ کړه . د غی لوبی د
د ووا استعماری طاقتونو ترمنځ . ۶ کاله د وام وموند .

انگریزان چی جنوب خواته د تزاری امپراطوری لږه
پرمختګ څخه ویریدلی وو پدی تکل کښی شول چی د
روسانو د پرمختګ مخه ونیسی .

انگریزانو څو ځلی پر افغانستان باندی یرغل وکړ
خو هر وار د افغانستان د توریالیو خلکو له کلک مقاومت
سره مخامخ شول اوماتیئی وخوره . کله کله د وی د د غو
حملو هدف د اوچه گوندی د وی په افغانستان کښی
د روسانو د پرمختګ یا نفوذ مخه ونیسی . له بلی خوا
تزاری روسی ته هم د اموقع په لاس ورنغله چی افغانستان
ته خپل عسکر رانه باسی .

روسانو په هغه وخت کښی د خپلو گاونډیو هیوادونو
د نیولو لپاره د اسی پلمی وړاندی کولی چی یو پرمخ تللی
او متمدن هیواد مجبور دی په سرحد اتوکښی د خپلو
گټو او د تجارتی اړیکو د خوندی ساتلو لپاره پر خپلو
هغو گاونډیو باندی یوه اندازه لاس بری ولری چی

وواژه . دا امکان هم موجود دی چی ښایی نوموړی
به د هغه د ماموریت د ناکامی له کبله په خپله د روس
حکومت وژلی وی .

د غی پوښتنی ته چی د روس څخه د پوځی مرستی
غوښتنه د چاله خوا او په څه وخت کښی وشوه لا تراوسه
پوری هم کرملین د قناعت وړ ځواب ندی پیداکړی . د روس
حکومت افغانستان باندی د روسی عسکرو د یرغل
په د رشل کښی خپلو سفیرانو ته هدایت ورکړچی باید
بهرنی حکومتونه افغانستان ته د روسی عسکرو د ننوتلو په
هکله خبرکړی خو باید دا ونه وایی چی دوی دامین
رژیم نسکور کړی دی . په نوی د هلی کښی د روس سفیر
یوری وانوستوف د جدی د شپږمی نیټی د شپي له نیمایی
نه لږ څه مخکښی دهند د بهرنیو چارو د وزارت له
سکرتر ر. د. د ستهی سره وکتل او ورته ویی وویل چی
روسی عسکر افغانستان ته لیږل شوی دی ترڅو د
افغانستان له رژیم سره د "بهرنی یرغل او مداخلی" په
مقابل کښی مرسته وکړی . خود کودتا څخه چی په
جریان کښی وه یادونه ونه شوه .

د نړۍ په نورو هیوادونو کېنې روسی سفيران ولــه
 تره کی سره د روس د دوستی اوسپنه گاونډیټوب تړون او
 د ملگرو ملتو د منشور ۵۱ ماده پر افغانستان باندې
 د خپلو عسکرو د برید په برخه کېنې د سند په توگه بیان
 کړل .

د ملگرو ملتو د منشور په ۵۱ ماده کېنې راغلي دي
 چې : " که د ملگرو ملتو په یوه غړي هیواد باندې وسله وال
 برید وشي، نوموړی هیواد ذاتی حق لري چې د امنیت
 د شورا له خوا د بین المللی سولې او امنیت د ساتلې
 لپاره د لازمو تدابیرو تر نیولو له مخانه په ځانگړي یا
 په ایزی توگه د فاع وکړي " خو دغه ماده د افغانستان
 په برخه کېنې یواځې د روسانو د یرغل نه وروسته په
 خپله د روسانو پر ضد د تطبیق وړ وه عکسچېنې د ا
 روسانو دې چې پر یوه ناپییلی او خلیواک هیواد باندې
 یې برید کړي او د روسانو له وسله وال برید نه مخکېنې
 پر افغانستان باندې د هیڅ یوه بهرنی هیواد له خوا
 تیری نه وشوی .

یوه بله عجیبه موضوع هم د یر زرد روسانو په

څرگند ونوځېنې ښکاره شوه : له یوې خوا روسانو ځینې
 هیوادونو ته وویل چې امین د جدې په پنځمه نیټه د
 روسی پوځي مرستې غوښتنه کړې وه . اوله بلې خوا د
 روسی عسکرو له یرغل وروسته پرامین دا تورولگول شو
 چې غوښتل یې د جدې د میاشتي په ۸ نیټه "د انقلاب
 ضد عناصرو" په ملگرتیا یوه کمونیستي ضد توطئه ترسره
 کړې . نوکه داسې وای بیایي روسی عسکرو لې رابلل .
 روسی سفیرانو بیا په ځینې نورو هیوادونو کې وویل
 چې دغه غوښتنه کارمل د جدې په شپږمه نیټه کړې وه .
 که داسې وی، نو روسان په خپله اعتراف کوي چې د
 امین د رژیم پر ضد یې، چې کریملین د هغه حمایت کاوه
 له یوه داسې شخص سره مرسته کړې ده چې نه یوازې
 یې سیاسي او دولتي حیثیت نه درلود بلکه د
 امین د رژیم له خوا د خاين په نوم غندل شوی و . او
 برسیره پردې دا پخپله ښیي چې روسانو د یوبل هیواد
 په داخلي چارو کې لاس وهلې دي .
 کارمل وروسته داسې د عواوکه چې گواکې دې
 وروسته له دې چې په چکوسلواکیا کې د افغانستان

له سفارت نه گوښه کړی شو، د روسی عسکرو له یرغل نه
 د پیر پخوا په پټه توګه افغانستان ته راننوتلی او د
 کمونیست ګوند اکثریت غړی یی د امین پر ضد تنظیم کړی
 وو. ده کابل ته په اصطلاح د راننوتلو په هکله په
 مختلفو مرکو کې بېلا بېلی نیتی وښودلې. په یوې مرکې
 کې یی وویل چی د سنبلې په میاشت کې، د امین
 له خوا د تره کی له وژل کیدونه مخکښی افغانستان ته
 راغلی اوبیایي په بل محای کې افغانستان ته
 راتلو نیټه د عقرب د میاشتی آخروښود.

کارمل وروسته بیا د خپلو څرګند ونوپه ترڅ کې
 وویل چی افغانستان ته له راستنیدوسره سم یی د
 کمونیست ګوند د مرکزی کمیټی او د انقلابی شوراد هغو
 غړو له اکثریت سره تماس نیولی و چی په رسمی توګه یی
 په حکومت کې ګډون د رلوخو د ده ملګری وو. نوموړی
 زیاته کړه چی د قوس د میاشتی په وروستو شپو ورځو کې د
 کمونیست ګوند د مرکزی کمیټی او د انقلابی شوراقاطع
 اکثریت پرامین باندی زور واچاوه چی د روس شخصه
 د سلاسی پوځی مرستی غوښتنه وکړی او امین مجبور شو

چی دغه پیشنهاد ته غاړکیردی . دغه راز کارمل دعوا وکړه چی د گوند د مرکزی کمیټی او د انقلابی شورا اکثر غړو د جدی د شپږمی نیتی نه مخکښی د امین د محاکمه کولو په ترڅ کښی د هغه د اعدام فیصله وکړه اودی بی (کارمل) د گوند د مرکزی کمیټی د عمومی منشی د انقلابی شورا د رئیس او صدراعظم په حیث وټاکه .

که دیوی شیبی لپاره داسی فرض کړو چی رښتیا کارمل د روسانو له تیری څخه پخوا افغانستان ته راغلی اوبیایی د کمونیست گوند د مرکزی کمیټی او انقلابی شورا قاطع اکثریت د امین پر ضد تنظیم کړی نوولی بی د روسانو د برید نه وروسته خپل دغه ټول ملگری په سملاسی توگه بندیان کړل .

بل داچی که کارمل د جدی د شپږمی نیتی نه مخکښی د گوند د مرکزی کمیټی د عمومی منشی او د انقلابی شورا د رئیس په توگه ټاکل شوی و نو بیا ولی کابل را دیو د جدی د شپږمی نیتی د شپي په نیمايي کښی د اخبار خپور کړ چی " د افغانستان د دیموکراتیک گوند د مرکزی کمیټی سیلسی بیرونن غونډه وکړه او بیرک کارمل یی د گوند د

عمومي منشي په حيث وټاکه. دغه راز د افغانستان انقلابي
شورا په خپله نني غونډه کېښي بېرک کارمل د دغې شورا
د رئيس په توگه وټاکه. "

يوې روسي جريدې وليکل چې د ۱۹۷۹ کال د
دسمبر د مياشتې په اوږدو کېښي امين د گوند د رهبري
د "سالمو طاقتونو" د ټينگار له امله څلور ځلي په کابل کېښي
د شوروي سفير څخه غوښتنه وکړه چې بايد روسي عسکر
افغانستان ته راوليږل شي. خو کارمل د جدي د
مياشتې په نيمايي کېښي وويل چې امين د مرستې لپاره
د شوروي محدودو قطعاتو غوښتنه نه ده کړې. وروسته
بيايي د دلوې په مياشت کېښي وويل چې امين د گوند
د مرکزي کميټې او د انقلابي شورا د اکثريت له خوا مجبور
شوې خپله د اغوښتنه وکړې. او زياته پيکړه چې دغه
غوښتنه زما له شخصي خبرتيانه پرته ترسره شوه.

په دې ډول د وي ونکړاي شول د اخبره جوته کړي
چې افغانستان ته د روسي عسکرو د راتگ غوښتنه امين
کړې وه اوکه د هغه له خبرتيا پرته شوي وه.
له بلې خوا که د کمونيست گوند د مرکزي کميټې او د

انقلابی شورا اکثر غری د امین په خلا ف وو نوولی یی
هغه د مخالفو رایو په څرگندولو سره له قدرت نه گوښه
نکړ؟ ښایی چی هغوی د امین د پولیسی او استخباراتی
کلک کنترول له کبله د هغه څخه ویریدل خوکه داسی
وه نو کارمل څرنگه کولی شول چی په کابل کښی په پټه
توگه فعالیت وکړی اود گوند او انقلابی شورا مشرتابه د
امین پر خلاف تنظیم کړی او بیا که کارمل د امین پر ضد
د اکثریت په راغونډولو بریالی شوی و نو ولی د دغه
اکثریت له خوا د روسی عسکرو له غوښتنی نه خبر نه وو .
په دی توگه روسانو او د هغوی گوداگیا نو هڅه کوله
چی له دغو ضد او نقیض څرگندونو او اوتوبوتو سره پیر
افغانستان باندی د روسی عسکرو د تیری حقایق بدل
بول وښی او دغه انسانی ضد عمل ته مشروعیت ورکړی
او خپله له خیانت نه ډکه څیره د تزویر او ریا او چل ول
ترغولونکی پردی لاندی پټه کړی .

روسانو چی په خپل مادی او نظامی قدرت ډاډه
وو ، فکر کاوه چی کولی شی په کابل کښی د یوه گوداگی
حکومت په رامینځ ته کولو اوله خپلو هماغه غیر انسانی

لا روچارونه په گټه اخیستلو سره چی د منځنی آسیا او
 د ختیځی اروپا د خلکو په مریی کولو کښی یی ځینی کار
 واخیست ، د افغانستان خلک هم دی ته اړکړی چی د
 دوی غوښتنوته غاړه کیږدی او په دی توگه خپل استعماری
 هدف ته چی دهند د سمند رگرمو او بوته رسیدل او د خیلج
 د سیمی د تیلو پر شتمنوزیرمو باندی لاس بری دی ځان
 یوگام نژدی کړی . له همدی کبله یی پر افغانستان
 باندی وسله وال تیری وکړ . او دادی اوس د دغه تیری
 له پیل نه پوره اوه کاله تیریږی .

د یرغل نه وروسته

روسانود د غواوو کلونوپه اوزد و کښی د خپلو همد فونو
 د ترلاسه کولو په لار کښی زمونږ د خلکو پر ضد هیڅ ډول ظلم
 اوزیاتی ونه سپماوه . دوی په دغه موده کښی د نارینه او
 ښځو محوانانو اوسپن زیرو او معصومو کوچنیانو په گډون
 زمونږ تقریباً له یو ملیون تنونه زیات بی گناه وطنوال
 شهیدان کړل . کلی او کورنه یی وړان کړل سمسور
 باغونه او کروندی یی په شاړو دښتو بدل کړل . زمونږ د

هيواد لرغونی منقول آثاری په غلا روسی ته یـوړل او
غیرمنقول آثاری چی زمونږ د ویاړلی تاریخی او پیرتمینو
مدنیتونو ژوندی نښی نښانی وی د خپلو وحشیانه
بمباریوسره خاوری ایری کړل .

فلیکس ارماکورا د ملگرو ملتود مؤسسی د بشری
حقوقود کمیټی مامور په افغانستان کښی د انسانی حقوقو
د اوضاع په هکله د خپل یوه رپوټ په ترڅ کښی وایی چی
په افغانستان کښی د بشری حقوقونه سخت تیری روان
دی . روسان د افغانستان د مجاهدینو د مقاومت د
ټکولو لپاره په کلوباندی د ناپالم بمونو او کیمیاوی وسلو
نه چی استعمال پی د بین المللی تړونو له مخی بند
شوی دی ، کار آخلی ، له سیاسی بند یا نوسره بهیر
ناوړه او غیر انسانی چلند کوی او د بهیرو انسانی ضد
وسایلو او لارو چاروسره پی شکنجه کوی . نوموړی د مثال
په توگه په خپل رپوټ کښی تخمین کړیدی چی په
افغانستان کښی یواغی د ۱۹۸۵ کال په نهو میاشتو
کښی د روسانود بمباریو او نورو پوځی عملیاتو په اثر
څه ناڅه ۳۲۷۵۵ تنه غیر نظامی کسان وژل شوی ، په

۷۴ کلو کښی ۱۸۴۳ کورونه وران شوی او ۳۲۱۸۳ خاروی
له مینځه تللی دی .

پر افغانستان باندی د روسانو له یرغل سره د
هیواد د مسلمانانو او میرنیو خلکو سپڅلی جهاد چی د
تره کی او امین گوډاگی رژیم پر ضد پیل شوی وو لا پسی
غښتلی شو او د روسانو د غو ټولو وحشیانه عملونو
زمونږد مجاهد و مسلمانو خلکو پرتینگ ایمان او کلکه اراده
هیڅ ډول اغیزه ونکړه . لوید یزوه هیواد ونو دنړی د
یوه وینی څښوونکی ستر قدرت په مقابل کښی د
افغانستان د مجاهدینو مقاومت ته د شک په سترگه
کتل . هان تردی حده چی محافظه کاروډلو د
افغانستان مسئله یو پای ته رسیدلی عمل وباله .

د ملگرو ملتونو عمومی ټولنی او د امنیت شورا ،
اسلامی کنفرانس ، د نا پیلو هیوادونو غورځنگ او د اسی
نورو سازمانو د دغو اتو کلونو په اوږدو کښی په
افغانستان باندی د روسی عسکرو یرغل په وار وار غندلی
اود روسی قواوو سملاسی اوله قید او شرط پرته وتلو
غوښتنه یی کړیده خو سره ددی دغو ټولو غونډو او

د بېلا بیلو غوا ملوله کبله ستونزو سره مخامخ دی . نوکله به
چی ئی په دی توگه یوه سیمه تر لاسه کړه بیا به ئی لــه
همدغی پلمی سره بلی سیمې ته لاس غزاوه او په دی ډول
ئې په سیمه کېنې خپل استعماری هدف ته ځان نژدی
کاوه .

د عمومي لومړۍ جگړې له پای ته رسیدونه وروسته
په سیمه کېنې ځینی مهم تحولات رامنځ ته شول . په
روسی کېنې کمونیستانو قدرت غضب کړ او په افغانستان
کی دامیر حبیب الله خان له مرموزه وژل کیدونه پس د
هغه ځوی امیر امان الله خان پادشاهی تر لاسه کړی
وه . امان الله خان د افغانستان او بریتانیې ترمنځ د
دریمې جگړې نه وروسته د افغانستان پوره خپلواکۍ
تر لاسه کړه .

د دغو پیښو سره جوخت د منځنۍ آسیا په
هیوادونو کې لینین د تزاري حکومت کړنلاری ته د
کمونیستي شعارونو په چوکاټ کې نوی بڼه ورکړه
کمونیستانو قدرت ته له رسیدو مخکې ژمنه کړې وه
چی د کمونیستي انقلاب په بریالۍ کیدو سره به په

سازمانونو تراوسه په دې هکله په علي توگه کوم اغيزمن
اقدام نه دي کړی چه د روس حکومت مجبور کسړی د
افغانستان نه خپل عسکرو باسي .

بايد په ډيره خواشيني سره د اهم ووايوچي زمونږ
د اسلامي جهاد په صفونوکښي تريوي زياتي مودي پوري
د عينو عواملو له کبله نفاق او خپل منعوي شخصي
دوام درلود . دغه کار زمونږ جهاد زياتو ستونځو او
خنډونوسره مخامخ کړی وو . که څه هم نن سبا د
هيواد په داخل کښي دغه راز بي اتفاقي ترزياته حده
پوري زمونږ د مجاهدينو تر منع رفع شويده خو زمونږ
د مجاهدينو په سياسي او رهبري کدرونوکښي لا هم
د اتفاق او اتحاد لپاره اړتيا ليدل کيږي .

زمونږ نومياليو مجاهدین ته بنيادي چارې پر
افغانستان باندې د روسي عسکرو د اوومي کاليزي د
غندنې په مناسبت په دې حساس فرصت کښي د اسلام
د مبین دين د ژغورونکو لارښودنو په رڼا کښي سره يوموتي
شي او د قرآن عظيم الشان د دغه مبارک آيت څخه په
پيروي چي **وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا** په

بشپړ وحدت او يووالی سره دگډ ملحد دشمن پر ضد
خپل سپېڅلی جهاد ته دوام ورکړی او په دې توگه د لوی
خدای رحمت تر لاسه کړی .

مونږ د پاک خدای جل علی شانه مرستی باندی
په پوره ایمان او د افغانستان د مسلمانو مجاهدینو پر
کلک ایمان او ارادی باندی په پوره باور سره وایوچی
هغه ورځ لری نه ده چی روسان په ټیټ سراو شرمیدلی
بڼه زمونږ پاکه خاوره خوشی کړی او په افغانستان
کښی د الهی عدل حکومت ټینگ شی .

نَصْرُ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ

مآخذ:

۱- دلوید یزو دعواد نواستخباراتی ادا روله مامورینو سره مرکه، هانری برادشر، د افغانستان اوشوری اتحادیه کتاب کښی، ۱۷۵ مخ، د چاپ کال

۱۹۸۵ م

۲- برادشر، ۱۸۰ مخ، بهرته د یوزیات شمیرسفارتونو د پاره د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت تلگرام.

۳- په کابل کښی پخوانیو د پیلوماتانوسره مرکه، برادشر، ۱۸۲ مخ.

۴- په مسکو کښی د هغه وخت د پیلوماتانوسره مرکه برادشر، ۱۸۳ مخ

۵- له نوی دهلی نه د فرانس پرس د خبر رسولو ژانسن رپوټ د ۱۳۵۸ کال د جدی میاشتی اوومه نیټه.

۶- "د شوروی له خوا پر افغانستان باندی یرغل"، د انګلستان د بهرنیو چارو او کامنویلت د اداری د ۱۹۸۰ کال سند.

B

4-383

SHI

676

۱۰۱

د افغانستان د جهاد د توافقي شورى د خبرونو مخه

د روسانو د جگړې د ختمېدو لامل
 دغه تېروتنې نه وو. د ۱۳۵۶ کال
 د جدي د ۶ په سپېڅلې
 کله چې پرچمې بندې شول
 د پلېرې د بندې پخوانۍ
 خلاصېدل. دوى (نجم الدين
 کاوېاني) د پلېرې د بندې تېروتنې
 "نې په رښتيا سره افغانستان
 آزاد شو". د همدې ورځې
 په پاچهيېښ روسي فرماندان
 افغاني ښکړه د پلېرې د بندې
 د بندې پخوانۍ په انگرېسي
 د داسې مال کېنې د رولې ورو
 چې سرونه يې لوڅ او لاسونه يې
 پورته وو. پر له دې چې
 روسانو افغاني ښکړه او
 د محاطين خوشې کړل،
 د عبدالحکيم د قارياب د ولايت
 د ښکې پېلېښ ته يې د بندې
 پوښتنه وکړه. "د عبدالحکيم
 روسانو تاسو ته څه وېل؟"
 د عبدالحکيم په ژباړه او
 وېل: "ما خپل د گډه
 افغانستان ازمايښت دا و
 د يوه جرح شوي افغان او د يوه
 اصلي افغان د احساساتو
 مثالونه.

افغانستان په نيل
 زبونې وده. د روسانو
 او تېرې نړۍ ته په مېړانه
 وښودل چې:

د وطن په هغه وخت له لاسه لاړشې
 چې افغان په ځمکه نه وې خويده.

۷- (الف) کابل راډیو د ۱۳۵۸ کال د جدی ۱۱ نیټه.

(ب) کرنټ ، هندی مجله د ۱۹۸۰ کال

د فبروری ۱۶ نیټه .

(ج) د رشپگل ، د لویدیځ آلمان د هامبورگ

ښار مجله، د ۱۹۸۰ کال د مارچ ۳۱ نیټه .

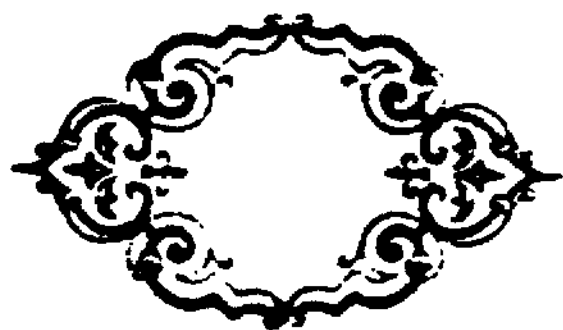
۸- کرنټ ، د ۱۹۸۰ کال د جنوری ۱۶ نیټه .

۹- (الف) د هند پټریات ورځپاڼه د ۱۹۸۰ کال

د فبروری ۷ نیټه .

(ب) کابل راډیو د ۱۹۸۰ کال د جنوری ۱۱ نیټه.

۱۰- د پټریات ورځپاڼه د ۱۹۸۰ کال د فبروری ۷ نیټه .

منځنی آسیا کېنې د تزاری روس تر تسلط لاندې ټول
هېوادونه وکړای شي چې په آزاده توګه خپل سرنوشت
وټاکي . خو په روسیه کېنې د بلشویکي حکومت له مینځ
ته راټګ وروسته د ازبکانو او تاجیکانو د استقلال غوښتلو
غوځنګونه د ۱۹۱۸ کال څخه د شلمې لسيزې ترلومړیو
کلونو پورې په ډیر وحشت او د غیر انساني لاړچارونه
په ګټه اخیستلو سره وټکول شول . روسي کمونیست رژیم
د ازبکانو او تاجیکانو د غوځنګو له ټکولو وروسته د
بخارا په بیانیولو لاس پورې کړ .

په افغانستان کېنې د امیر امان الله خان انګریزي
ضد حکومت شتوالی روسانو ته د منځنی آسیا په اسلامي
هېوادونو کېنې د کمونیستي استعماري هدفونو د ترسره
کولو لپاره ښه موقع برابره کړې وه ځکه چې داماني حکومت
انګریزي ضد ماهیت، روسان په دې ډاډه کړې وو چې
انګریزان به د دې فرصت ونه لري چې د افغانستان لاری
دوی ته ستونزي اوځنډونه پیدا کړي .

روسانو د خپلو راتلونکو استعماري غوښتنو د ترسره
کولو لپاره د دغه فرصت نه ګټه واخیسته او د امانی

حکومت سره بی د همکارۍ اوبښه کاوند یتوب
تړونونه لاسلیک کړل اویوه اندازه نظامی
اواقصادی مرسته یی هم د افغانستان دولت
ته ورکړه . روسان په دی توگه بریالی
شول په بخارا اود منځنۍ آسیا په نورو
سیمو کښی اسلامی اوملی غورځنګونه وټکوی
اود د غی سیمی هیوادونه د خپلی امپراطوری
تابع کړی .

دامیرامان الله خان د سلطنت لــه
نسکورید و وروسته بیاد محمد ظاهر شاه د
سلطنت د دوری تر نیمائی یعنی د محمد داود
تر صدارت پوری د افغانستان اوروسی ترمنځ
اړیکی سړی پاتۍ شوی .

د محمد داود د حکومت په دوره کښی د گاونډی
هيواد پاکستان سره په اړیکو کښی ډیر زیات
تاواوتریخوالی منځ ته راغی . محمد —
داود په دی تکل کښی شوچی د لودیزي

نړۍ : په تیره بیا د امریکا څخه اقتصادي
اړوځۍ مرستې ترلاسه کړې . خوا امریکا
ددی کارلپاره له محمد داود څخه وغوښتل
چی په لومړۍ سرکښۍ خپلې اړیکې د
پاکستان سره ښې کړې ترڅو وکولای شي
امریکايي مرستې په تیره بیا د افغانستان
د پوځ لپاره د اړتیا وړ وسلې لاس ته راوړي
ښکاره وه چی محمد داود حاضر نه و د دی غوښتنې
ته غاړه کېږدی او د مرستو په را جلبولو کېښی
ناکام شو نوروسیي ته یې مخه کړه . او روسان
اچی له زیات وخت راهیسې داسې یوه
فرصت ته په تمه وو ، د محمد داود
غوښتنو ته یې په ورین تندي مثبت ځواب
ووايه د افغانستان سره یې د نظامي
اقتصادی ، تخنیکي او فرهنګي بیلابیلو برخو کې
تړونونه لاسلیک کړل . روسی مشاورین او سلاکاران کابل

ته راغلل او یو زیات شمیر افغانی محصلین دلوړو
نظامی او مسلکی زده کړو لپاره روسی ته ولیزل شول ،
په حقیقت کی افغانستان په دی دوره کښی د اقتصادي
او نظامي چارو له پلوه په روسی باندی متکی شو او
کمونیسټی روسیه خپلو پراختیا غوښتونکوهد فونو ته
د رسیدو په لار کښی ډیر زیات مخکښی شوه .

روسی جاسوسانو چی د مشاورینو او سلاکارانو په
نوم افغانستان ته راغلی ؤ د افغانستان د ځوان نسل
په مینځ کښی یی د خپلو پلورل شوو افغانی جاسوسانو
له لاری د کمونیسټی افکارو او نظریاتو په خپرولو لاس
پوری کړ .

د افغانستان یو شمیر بی خبره او احساساتی
ځوانان د روسی جاسوسانو په کمونیسټی لومو کښی
وښتل او په دی توگه پر افغانستان باندی د روسانو
د نظامي یرغل بنسټ کینودل شو . د اساسی قانون
د لسیزی په اوږدو کښی روسانو د خپلو استازو او
جاسوسانو په مرسته د دغه نوی نظام د بدنامولو

د پاره ډیری هڅی وکړی ترڅو چی په افغانستان کښی
سیاسی حالات په خپله گټه بی ثباته کړی .

د محمد داود په مشری د سلطنت پر ضد د ۱۳۵۲

کال کودتا د پرچم د غړیو په مرسته سرته ورسیده .

دا چه د افغانستان د غوځونستان د خپلواکۍ

فعالیتونو الهام د مسکو څخه آخستل یوه ثابته شوی

خبره ده . د ۱۳۵۲ کودتا په نتیجه کښی ، شوروی اتحاد

د خپلو ناوړو استعماری اهدافو په لوریو سترگام پورته

کړ . دوی په دغه دوره کښی زیاتی هلی حلـی

وکړی چی د افغانستان کورنی او بهرنی سیاست تر خپلی

اغیزی لاندې راولی او دغه هیواد د خپلواکمارو په

ډله کښی ودرولی . خو محمد داود هغسې چی فکر

کیده د دوی د پراختیا غوښتونکو هدفونو لپاره مناسب

نه وو نو د شور په اومه نیټه ئی د خپلو نظامی جاسوسانو

په وسیلی د داود خان حکومت نسکور او د نور محمد تره کی

په مشری ئی خپل گوداگی حکومت رامینځ ته کړ .

کله چی په افغانستان کښی کمونیستان د روسانو

په مرسته د نظامی کودتا له لاری قدرت ته ورسیدل

روسانو، د د ی لپاره چی په افغانستان کښی د خپلو
 اعمالو په ترسره کولو کی آزاد لاس ولری تر ټولو لومړی
 د هغو ملی او اسلامی مشرانو او شخصیتونو په وژلو،
 بندی کولو او تهدید ولولاس پوری کړ چی له هماغه
 پیل څخه یی د روسانو سره نه پخلا کیدونکی مخالفت
 درلود. له بلی خوا، کمونیستانو د جعلی غونډو و
 د جوړولو له لاری هڅه وکړه چی نړیوالو عامه افکارو ته
 وښی چی گواکی دوی سره د هیواد د خلکو ملاتړ شته
 او دغه راز د دوی په وینا دغه انقلاب د خلکو پسه
 غوښتنه او ملاتړ ترسره شوی دی. په حقیقت کښی د
 افغانستان کمونیستانو د خلکو په وژلو او ځورولو کښی
 د کمونیستی روسی له کړنو نه هم زیاتی وکړ. خلقیانو
 او پرچمیانو د ټپل شوی گوداگی رژیم د مخالفینو د وژلو
 او تړلو په لړ کښی نه یوازی د افغانستان یوزیات
 شمیر روحانی او ملی شخصیتونه شهیدان کړل بلکه
 د کمونیستی رژیم د انارشی او بی نظمی نه په گټه
 اخستلیو سره یی خپل تربرونه او شخصی مخالفین هم
 د انقلاب ضد عناصرو په نامه ووژل.

...وذكرهم بالله العلي العظيم

د جدی شپږمه

دالهی انرموینی ویرج

پېښې ۱۱۰

دجدي شيرمه

الحمد لله الذي هدانا لهذا

پيڻي

۱۱

د جدي د شپږمې كرغېړنې

ورځې داوومې كاليزې

د غندنې په مناسبت

د افغانستان د جهاد د ثقافتي شوري د خپرونو خنځه

صاحب جان شکیب	:	د چاپ شمیر	۱۰۰۰
محمد شفیع رحمانزی	:	عمومي شمیر	۱۱۲
	:	خصوصي شمیر	۱۱
	:	دمخونو شمیر	۴۳
	:	دمخونو سایز	۱۸x۱۲
مرغومی ۱۳۶۵	:	د چاپ نېټه	
محمد مسلم عمر	:	تایپ از	

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ياد وونه

ددغه اثر د ليکلو مهم هدف په لنډه توگه په
۱۳۵۸ کال کښې پر افغانستان باندې د روسي عسکرو
د تيري په شپو ورځو کښې په کابل او روسيې کښې د
روسي مشرانو او ايجنټانو د هلوځلو ښودل دي چې
د هغو په نتيجه کښې د حفيظ الله امين حکومت لــه
مينځه لاړ او د کارمل تر مشري لاندې يو بل گوداگي
حکومت مينځ ته راغی.

ددغه راز په دې اثر کښې افغانستان ته د روسي
عسکرو د راليږلو د غوښتنې په باب د روسانو په پلمو
او چل ول باندې رڼا اچول شویده. د اثر په لومړي
برخه کښې د افغانستان د نيولو لپاره د روسانو
تاريخي هلې ځلې هم په لنډه توگه څيړل شويدی.